

ПАМ'ЯТІ МИКОЛИ ІВАНОВИЧА ГАЛАБУДИ

21 жовтня 2009 року відійшов у вічність визначний український учений Микола Галабуда – головний науковий співробітник відділу геології нафти і газу ІТТК НАН України, член-кореспондент УНГА, доктор геолого-мінералогічних наук.

М. І. Галабуда народився 1 січня 1935 р. у с. Корощин Бяло-Подляського повіту Люблінського воєводства (Польща) у селянській сім'ї. 1944 р. родина Миколи була переселена в Одеську область, а з 1946 р. проживала в м. Львові. Після закінчення Дніпропетровського гірничого технікуму (1954 р.) М. Галабуда працює на будівництві шахти в Боково-Антрациті. З 1957 по 1962 рр. він навчається у Львівському політехнічному інституті.

З часу закінчення Інституту і до кінця життя доля Миколи Івановича була пов'язана з Інститутом геології і геохімії горючих копалин Національної академії наук України. Навчаючись в аспірантурі під керівництвом член-кореспондента НАН України В. І. Кітика, він захистив кандидатську дисертацію “Строение, история формирования и нефтегазоносность локальных поднятий Днепровско-Донецкой впадины в районе Талалаевка–Новотроицкое”, у якій з'ясував взаємозв'язок соляної тектоніки з процесами регіональної тектоніки, їхній вплив на формування природних резервуарів і перспективи нафтогазоносності Дніпровсько-Донецької западини.

Особливо плідною в науковому відношенні була його праця у відділі геології нафти і газу. Результати розробок і досліджень, зазвичай, завершувалися публікаціями статей та монографій. Численні наукові наради, у яких М. І. Галабуда брав активну участь, дали йому можливість познайомитися з видатними вченими, зокрема з апологетами геологічної циклічності Ю. М. Карогодіним, А. М. Дмитрієвським і ін. Захопившись їхніми ідеями, молодий учений вивчає циклічність геологічних процесів у нафтогазоносних провінціях України. Ці дослідження він узагальнив у докторській дисертації “Циклічність геологічних процесів Дніпровсько-Донецької западини”, яку Микола Іванович успішно захистив 1988 р. в Інституті геологічних наук НАН України (м. Київ).

Основні доробки Миколи Івановича стосуються питань соляної тектоніки, виявлення зв'язку у формуванні осадового чохла і перехідного шару кора–мантія, уточнення палеогеографічних і літолого-фаціальних чинників осадових товщ, їхнього формаційного аналізу, вивчення літологічних факторів нафтогазоносності та її оцінки. Особливий інтерес становить ідея про наявність у земній корі горизонтальних зон розущільнення, що опублікована в монографії “Циклічність формування ДДВ” (1988 р.). Дослідження Миколи Івановича базуються на поглядах про циклічний хід геологічних процесів і дискретну організацію геологічної матерії. Різноманітні геологічні об'єкти формують системи природних елементів через різноманітні зв'язки. Вивчення типів зв'язків між елементами системи дозволяє виявити аномалії і відхилення від фонових значень у речовинній структурній організації геологічної речовини в певні етапи розвитку території і визначити відповідні їм об'єкти нафтогазової геології. Ці погляди органічно доповнили надбання нафтової геології. Зокрема, на основі уявлення про ієрархічну організацію осадових тіл було

запропоновано поповерхове тектонічне і нафтогеологічне районування територій зі складною історією геологічного розвитку. Такий підхід дав можливість виявити в осадочній товщі Дніпровсько-Донецької западини невідомі раніше закономірності в групуванні локальних піднять у соляні структурні овоїди, що дозволяє вести цілеспрямований пошук нових перспективних піднять.

Цікавою є висловлена вченим концепція про розширення поверхні Землі, що має міграційний характер від екватора до полюсів і обумовлене наявністю тісних зв'язків між земними і позаземними процесами. Простір – безмежний, об'єкти, що його заповнюють, – різнорангові. Кожному з них притаманні процеси відповідного рангу, їхній вплив на земні події зумовлює те, що геологи називають циклічністю.

Микола Іванович пройшов нелегкий, але творчий шлях від аспіранта й інженера до головного наукового співробітника, доктора геолого-мінералогічних наук. Він залишив великий науковий спадок: 13 монографій, 3 препринти і понад 300 статей.

Не тільки тайни земних надр і космосу захоплювали увагу Миколи Галабуди, але й активна фізична праця на землі була його улюбленим відпочинком – він з любов'ю вирощував смачні яблука, грушки, виноград. Недарма ж він тривалий час успішно очолював садово-городнє товариство “Пошук”.

Характерними рисами Миколи Івановича були велика працелюбність, допитливість та оптимізм. Завжди усміхнений, доброзичливий, готовий допомогти товаришам і особливо молодим геологам у вирішенні фахових питань.

Невблаганна смерть вирвала з наших рядів талановитого науковця, члена двох спеціалізованих учених рад із захисту дисертацій, члена редколегії журналу “Геологія і геохімія горючих копалин” і просто добру людину, яка любила життя. З глибоким сумом сприйняла цю трагічну подію геологічна громадськість нашої країни.

Світла пам'ять про Миколу Івановича назавжди залишиться в серцях друзів і товаришів, усіх, хто знав його, працював разом з ним, поважав та любив.

*Редакційна колегія журналу
“Геологія і геохімія горючих копалин”*

*Відділ геології нафти і газу
ІГГК НАН України*